

Dosarul nr. 2ra-1380/22
2-17038224-01-2ra-29092022

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) jud. S. Ghercavii
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

ÎNCHEIERE

2 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Valentin Moruz în numele și interesele lui Vladimir Ivaschiv,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Ivaschiv împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 20 octombrie 2017, Vladimir Ivaschiv a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig”, solicitând încasarea sumei restante a prejudiciului cauzat prin accident rutier în mărime de 25 455,82 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 29 august 2017 a înaintat cerere prealabilă către SA „Moldasig” prin care a solicitat achitarea prejudiciului material în sumă de 28 902 lei, ceea ce constituie paguba materială reală cauzată în urma accidentului rutier din 4 ianuarie 2011, pe care dânsul a achitat-o succesoriului părții vătămate.

Reclamantul a susținut că la 4 octombrie 2017 a recepționat răspunsul SA „Moldasig” prin care cererea prealabilă s-a respins.

În motivarea refuzului la satisfacerea cerințelor invocate în cerere, emitentul a invocat următoarele circumstanțe:

La 16 octombrie 2010 între Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și Ivaschiv Vladimir a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie nr. AG 180448 prin care a fost asigurat mijlocul de transport VAZ 21063 cu numărul de înmatriculare FLAM 319. Ulterior, la 4 ianuarie 2011 în mun. Bălți s-a produs accidentul rutier în urma căruia a decedat victima Ceban Anatolie.

Prin sentința din 28 iunie 2013 a Judecătoriei Bălți, Ivaschiv Vladimir a fost recunoscut vinovat și s-a dispus încasarea din contul vinovatului în contul succesoriului părții vătămate suma de 28 902 lei.

La 22 octombrie 2016 în urma recepționării cererii privind declararea cazului asigurat, SA „Moldasig” a deschis un dosar de daune nr.D/RCA/16-2053.

Potrivit actului de constatare întocmit de SA „Moldasig” la 17 mai 2017, emitentul a stabilit suma despăgubirii de asigurare în mărime de 3 446,18 lei, sumă compusă din 1 100 de lei - sicriu, 1 336,18 lei – medicamente și 1 010 lei - expertiza judiciară.

Cu referire la solicitarea în vederea achitării prejudiciului material în sumă de 28 902 lei, emitentul subliniază că această sumă nu este probată prin documente justificatoare, iar în asemenea condiții nu există temei legal de satisfacere a pretențiilor înaintate.

Reclamantul consideră răspunsul ca fiind ilegal și pasibil de a fi revocat, cu obligarea emitentului în satisfacerea cerințelor înaintate.

A menționat că la 28 iunie 2013 a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Bălți prin care Ivaschiv Vladimir a fost recunoscut vinovat, fiind obligat la achitarea prejudiciului material în sumă de 28 902 lei în contul succesorului părții vătămate, hotărâre menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 noiembrie 2015.

Astfel, într-un proces de judecată s-a constatat suma prejudiciului în baza probelor pertinente și concludente care au fost anexate la dosarul penal, în acest sens s-a pronunțat hotărâre de judecată, care în conformitate cu art. 16 din Codul de procedură civilă, este obligatorie pentru oricare subiect de drept de pe teritoriul Republicii Moldova.

Refuzul în satisfacerea cerinței de achitare a sumei pe motiv că suma pretinsă nu a fost probată cu documente justificative este absolut neîntemeiată și ilegală.

A indicat că dânsul deja a achitat prejudiciul material în sumă de 28 902 lei către succesorul părții vătămate, fapt confirmat prin certificatul din 9 martie 2017 eliberat de executorul judecătoresc Ludmila Lupol.

Prejudiciul material provocat de accidentul rutier constituie suma de 28 902 lei, care potrivit art.15 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006, sunt pagube ce urmează a fi reparate de către asigurat.

În acordul din 2 iunie 2017, la care face referire pârâtul în răspunsul din 29 septembrie 2017, asiguratul a indicat că nu este de acord cu suma stabilită, însă asigurătorul a lăsat fără atenție dezacordul asiguratului.

Prezentul acord a fost încheiat cu asiguratul Ivaschiv Vladimir, pe când potrivit art. 22 alin. (1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006, acordul urma a fi încheiat cu persoana păgubită.

Acordul a fost încheiat cu o persoană necuvenită și suma prejudiciului cauzat a fost indicată mult mai mică, decât prejudiciul real stabilit de către instanța de judecată.

În opinia reclamantului, acordul din 2 iunie 2017 nu are putere juridică, deoarece contravine legii, la fel prin acel acord asiguratul și-a exprimat dezacordul cu privire la valoarea prejudiciului stabilit de către asigurător în sumă de 3 446,18 lei, motiv pentru care, în conformitate cu art. 15 din Legea contenciosului administrativ, Ivaschiv Vladimir a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea restanței prejudiciului material în sumă de 28 902 lei, ceea ce constituie paguba materială reală cauzată prin accidentul rutier din 4 ianuarie 2011, stabilit de către instanța de judecată, iar suma despăgubirii stabilită și achitată de asigurător,

constituie doar suma de 3 446,18 lei, astfel suma restantă a despăgubirii constituie 25455,82 de lei.

Prin hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Ivaschiv Vladimir, s-a casat integral hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care acțiunea s-a respins.

Prin decizia din 19 august 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a casat decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Bălți, sediul central, în alt complet de judecată.

La 3 decembrie 2020 Ivaschiv Vladimir a depus cerere de concretizare, solicitând încasarea de la SA „Moldasig” a sumei prejudiciului cauzat prin accidentul rutier în mărime de 28 902 lei, încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de concretizare a reiterat că acordul din 2 iunie 2017 nu are putere juridică deoarece contravine legii, la fel prin acel acord asiguratorul și-a exprimat dezacordul cu privire la valoarea prejudiciului stabilită de către asigurator în mărime de 3446,18 lei, motiv pentru care dânsul a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea restanței prejudiciului material în sumă de 28 902 lei, ceea ce constituie paguba materială reală cauzată prin accidentul rutier din 4 ianuarie 2011 de către el.

Prin hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a admis acțiunea.

S-a încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Ivaschiv Vladimir prejudiciul în mărime de 28 902 lei și cheltuieli de judecată în mărime de 1124 lei.

În motivarea hotărârii, prima instanță a conchis că Ivaschiv Vladimir este în drept să solicite de la SA „Moldasig” prejudiciul în quantum integral de 28 902 lei, or, SA „Moldasig” la momentul producerii accidentului rutier avea încheiat cu reclamantul un contract de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 06 august 2021 s-a corectat eroarea materială din dispozitivul hotărârii din 13 iulie 2021 în latura încasării cheltuielilor de judecată, prin înlocuirea sintagmei greșite „1 124 lei” cu sintagma corectă „1 104 lei”.

La 28 iulie 2021 SA „Moldasig” a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, solicitând casarea ei parțială, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie dispusă încasarea sumei recunoscute de SA „Moldasig”, în rest pretențiile să fie respinse.

Prin decizia din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de SA „Moldasig”, s-a casat integral hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea s-a admis parțial.

S-a încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Ivaschiv Vladimir 11 336 lei cu titlu de prejudiciu material și 3 837 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, acțiunea s-a respins.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a concluzionat că suma despăgubirii de asigurare propusă asiguratului de către asigurator este stabilită în corespundere cu prevederile art.2 5 alin. (3-5) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22 decembrie 2006.

La 8 septembrie 2022, prin intermediul poștei, avocatul Valentin Moruz, în numele și interesele lui Vladimir Ivaschiv, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1), (2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă.

La concret, a susținut că, necătând la faptul că instanța de apel în pct. 104-406, al deciziei recurate face trimitere la art. 22, 25 al Legii nr.414 din 22 decembrie 2006, nu aplică prevederile art. 22 alin. (8) lit. d) al Legii nr.414 din 22 decembrie 2006.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată părților la 21 iulie 2022 și a fost recepționată de către recurent la 25 iulie 2022 (f.d.122). Din acest motiv, Colegiul consideră recursul depus la 8 septembrie 2022 prin intermediul poștei, declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată SA „Moldasig” la 29 septembrie 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Valentin Moruz în numele și interesele lui Vladimir Ivaschiv, nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Valentin Moruz în numele și interesele lui Vladimir Ivaschiv.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari